

Compagnie de Saint-Gobain, Zweigniederlassung Deutschland,
vastaan
Finanzamt Aachen-Innenstadt

(Finanzgericht Kölnin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Sijoittautumisvapaus — Yhtiöiden tuloverotus — Veroedut

Julkisasiamies J. Mischon ratkaisuehdotus 2.3.1999	I-6163
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.9.1999.	I-6181

Tuomion tiivistelmä

Henkilöiden vapaa liikkuvuus — Sijoittautumisvapaus — Verolainsäädäntö — Yhtiövero — Varallisuusvero — Sitä, että jäsenvaltio epää sellaisten yhtiöiden, joiden kotipaikka ei ole kyseisessä jäsenvaltiossa, kiinteiltä toimipaikoilta tietyt veroedut, jotka annetaan sellaisille yhtiöille, joiden kotipaikka on tässä valtiossa, ei voida hyväksyä — Epääminen ei ole perusteltua

(EY:n perustamissopimuksen 52 artikla (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) ja 58 artikla (josta on tullut EY 48 artikla))

Perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) ja perustamissopimuksen 58 artiklan (josta on tullut EY 48 artikla) kanssa on ristiriidassa se, että Saksassa sijaitsevalle kiinteälle toimipaikalle, joka kuuluu pääomayhtiölle, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, ei myönnetä samoilla edellytyksillä kuin pääomayhtiöille, joiden kotipaikka on Saksassa, seuraavia veroetuja:

- kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi kolmannen maan kanssa tehdyssä verosopimuksessa sovittua vapautusta yhtiöverosta sellaisten osinkojen osalta, jotka on saatu yhtiöiltä, joiden kotipaikat ovat kolmansissa maissa (kansainvälisen konsernin veroetu yhtiöverotuksessa);
- kansallisessa lainsäädännössä säädettyä oikeutta vähentää saksalaisesta yhtiöverosta jossain toisessa valtiossa kuin Saksan liittotasavallassa sellaisen tytäryhtiön voitoista, jonka kotipaikka on tässä toisessa valtiossa, kannettu yhtiövero; ja
- samoin kansallisessa lainsäädännössä säädettyä vapautusta varallisuusverosta sellaisten yhtiöiden, joiden kotipaikka on kolmansissa maissa, osuuk-sien osalta (kansainvälisen konsernin veroetu varallisuusverotuksessa).

Kyseisten etujen epääminen, joka pääasiallisesti koskee ulkomaisia yhtiöitä ja joka perustuu yhtiön kotipaikkaa koske-

vaan kriteeriin, jonka mukaan kyseeseen tuleva verojärjestelmä määräytyy, johtaa siihen, että näiden ulkomaisten yhtiöiden kannalta on vähemmän houkuttelevaa omistaa osuuksia muista yhtiöistä kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevien sivuliikkeiden kautta, mikä näin ollen rajoittaa perustamissopimuksen 52 artiklan ensimmäisen kohdan toisessa virkkeessä taloudellisille toimijoille nimenomaisesti taattua vapautta valita asianmukainen oikeudellinen muoto toiminnan harjoittamiselle jossain toisessa jäsenvaltiossa. Siltä osin kuin kyse on ulkomaisten tytäryhtiöiden ja näiden tytäryhtiöiden osuuksien perusteella saatujen osinkojen ja tällaisten osuuksien omistamisen veronalaisuudesta, ulkomaiset yhtiöt, joilla on Saksassa kiinteä toimipaikka, ja saksalaiset yhtiöt ovat objektiivisesti tarkasteltuna toisiinsa rinnastettavissa tilanteissa, minkä vuoksi niiden erilaista kohtelua on pidettävä perustamissopimuksen edellä mainittujen artiklojen rikkomisena.

Sitä, että ulkomaisten yhtiöiden kiinteiltä toimipaikoilta evätään oikeus kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyssä sopimuksessa sovittuun kansainvälisen konsernin veroetuun, ei voida myöskään perustella jäsenvaltioiden vapaudella vahvistaa tällaisissa sopimuksissa liittymäteki-jät, joiden perusteella verotustoimivalta jakaantuu. Näin jaettua verotustoimivaltaa käyttäessään jäsenvaltiot eivät nimittäin voi jättää noudattamatta yhteisön sääntöjä, joihin kuuluva kansallisen kohtelun periaate velvoittaa kyseisen sopimuksen sopimuspuolena olevaa jäsenvaltiota myöntämään ulkomaisten yhtiöiden kiinteille toimipaikoille sopimuksessa määrätty edut samoilla edellytyksillä kuin ne myönnetään kotimaisille yhtiöille.